

NRRIS

Neînțelegerea acestor rosturi, mai ales la începutul scrisului, generează două mari categorii de greșeli: lipsa articoului și lipsa cratimei. Nefiind explicate la timp, ele intră de timpuriu în scrisul școlarilor și apoi foarte greu se corectează. Celealte greșeli nu au un impact atât de mare, fiindcă apar mult mai rar, astfel că, înainte de a deveni obișnuință, ele pot fi preîntâmpinate prin explicațiile de gramatică sau de vocabular cu care elevii vin în contact odată cu înaintarea în anii de studiu. Vom rezerva totuși câteva fișe și unor probleme de ortoepie, cum ar fi pronunțarea lui x, precum și principalelor probleme de punctuație referitoare la punct, semnul întrebării, semnul exclamării, două puncte, linia de dialog, virgulă etc.

Fișele ortografice care urmează sunt ordonate astfel încât școlarii mai mici să le poată aborda intuitiv, orientându-se după Ortograma din partea dreaptă a titlului, iar școlarii mai mari să le abordeze în mod conștient, orientându-se după notele de identificare a problemelor gramaticale din titlu și a trimiterilor din rubrica **STUDIU** a fiecărei fișe către **MEMORATORUL DE ORTOGRAFIE, ORTOEPIE ȘI PUNCTUAȚIE** de la sfârșitul cărții.

Fiecare fișă are 4 pagini, de-a lungul cărora vor parurge o secvență explicativă, o secvență recreativă (joc), o secvență aplicativă (exerciții), și o secvență de evaluare.

Tuturor celor care vor încerca să se joace cu aceste fișe și să-și curețe scrisul de multe dintre greșelile de ortografie și punctuație le sunt alături și le doresc succes.

Autorul

I. Ortografia substantivului (1)

Problema ortografică: *2 i masculin plural articulat hotărât N-Ac*

1. Explicație

1.1. Citește textul de mai jos:

Peste creștet de dumbravă
Norii suri își poartă plumbul,
Cu podoaba zdrențuită
Tremură pe câmp porumbul.
(Octavian Goga)

1.3. Desparte în silabe:

nori .....
norii .....
elevi.....
elevii.....
militari.....
militarii.....
codri.....
codrii.....
arbitri.....
arbitrii.....

1.5.

REGULĂ

Substantivele masculine cu pluralul în *i* primesc al doilea *i* (articol hotărât)

la N – Ac: **nori** – **norii**. Mijloc de control: articulat hotărât = o silabă în plus;
excepție: substantivele terminate în vocala **u**, care păstrează numărul de silabe.

1.2. Observă schimbarea formelor cuvintelor:

prun, cais, palmier, bananier:

- acest **prun, cais, palmier, bananier**;
- acești **pruni, caiși, palmieri, bananieri**;
- **prunul, caisul, palmierul, bananierul** acesta;
- **prunii, caișii, palmieri, bananieri** aceștia.

1.4. Notează numărul de silabe:

nori .....
norii .....
elevi .....
elevii .....
militari .....
militarii .....

codru.....
codri .....
codrii.....
arbitru.....
arbitri .....
arbitrii .....

Aici, ceva nu e-n regulă?

Da, același număr de silabe: nearticulat = articulat

1.6. STUDIU

MEMORATOR ...

I. 1., 1.1., 2., 2.1.

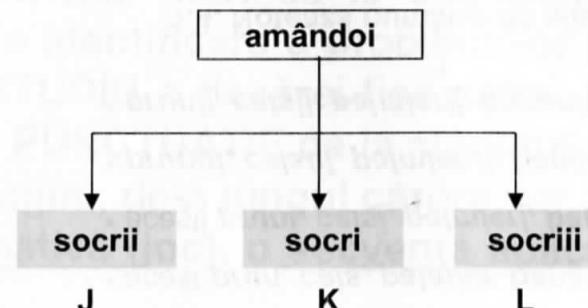
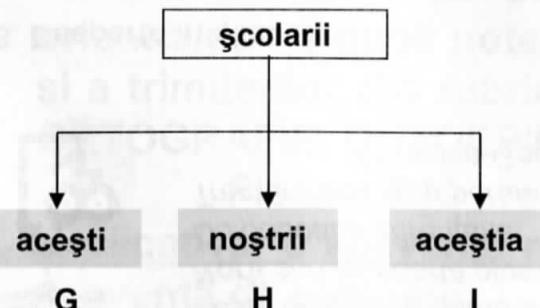
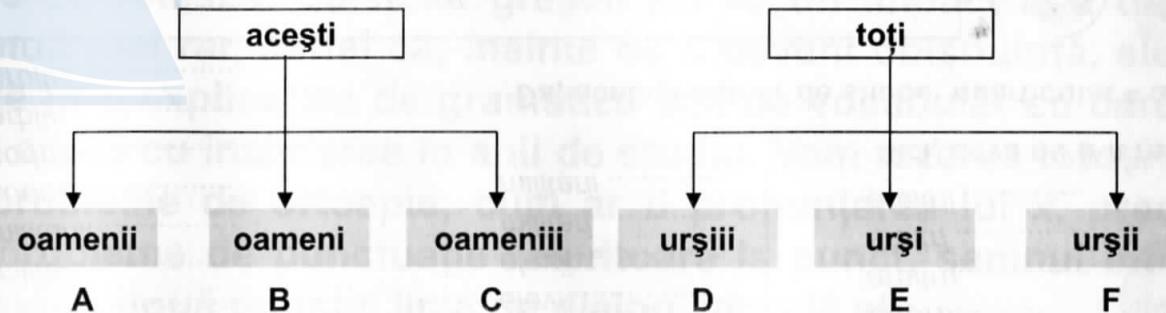
I. Ortografia substantivului (1)

Problema ortografică: 2 i masculin plural articulat hotărât N-Ac

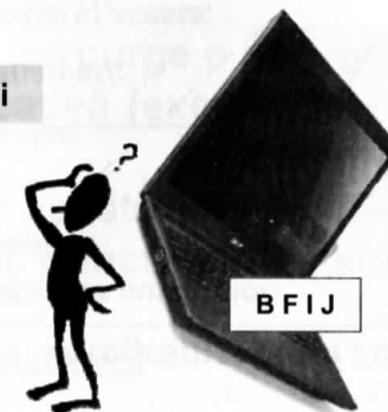
2. Joc

Ortograma: Norii suri...

Parola secretă

Răspuns

Parola secretă de astăzi este: .....

I. Ortografia substantivului (1)

Problema ortografică: 2 i masculin plural articulat hotărât N-Ac

3. Exerciții

Ortograma: Norii suri...

3.1. Alege combinația corectă :

- a) *cinci litrii / cinci litrii / cinci litri*
- b) *toți școlarii / toți școlari / toți școlarii*
- c) *mulți profesorii / mulți profesoriii / mulți profesori*
- d) *Tigri aceștia / tigrii aceștia / tigrii aceștia*

a) .....

b) .....

c) .....

d) .....

3.2. Compune patru propoziții în care să folosești, pe rând, forma cuvintelor: zmei, zmeii, monștri, monștrii

- a) .....
- b) .....
- c) .....
- d) .....

3.3. Dictare:

Și dacă a priceput împăratul că i se ofilește odorul văzând cu ochii, a trimis crainicii în toate părțile lumii, să caute ceea ce era cu neputință de găsit. Grădinile nu aveau aşa minune; codrii, nici ei; câmpurile, nici atâta. Dumbrăvi și sihăstrii au cercetat, înșelătoare culori i-au chemat pretutindeni, amețitoare miresme i-au făcut să năzuiască, dar zadarnice toate au fost, căci aşa floare nu se găsea nicăieri, și unul câte unul, s-a întors să-și mărturisească neputința

(Dimitrie Anghel)

